

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนนานาชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540 ในด้านการใช้หลักสูตร การใช้หนังสือเรียน การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผล ประเมินผล โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร คือผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540 จำนวน 12 คนในการศึกษาค้างนี้มีผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบบสังเกตการสอนแบบไม่มีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ ดังนี้คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีทั้งหมด 12 คน เป็นเพศหญิง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 25 ปีคิดเป็นร้อยละ 25 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 66.7 ปริญญาโทร้อยละ 33.3 มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปีคิดเป็นร้อยละ 50 และส่วนใหญ่เรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเลือกคิดเป็นร้อยละ 66.7 ในส่วนของจำนวนคาบที่สอนส่วนใหญ่จะทำการสอนทุกระดับชั้นเริ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (เกรด 1) ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เกรด 12) คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีเพียง 1 โรงเรียน คือโรงเรียนนานาชาติเอกปัญญาที่เริ่มสอนในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพราะเริ่มเปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2540 เป็นปี ส่วนจำนวนคาบที่รับผิดชอบในการสอนนั้นส่วนใหญ่จะสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.7

2. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

2.1 การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน พบว่า ครูภาษาไทยมีการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน และ/หรือ มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ทั้งนี้ ครูภาษาไทยค่อนข้างจะมีปัญหาในเรื่องการใช้หลักสูตรและหนังสือประกอบ อันเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนนานาชาติที่มีได้ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และยังไม่มีการหลักสูตรวิชาภาษาไทยของตนเองอย่างชัดเจนเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นเท่าที่ผ่านมาจึงใช้วิธีการปรับปรุง เลือกรรเอาหนังสือเรียนของกระทรวงมาดัดแปลง หรืออาจเลือกรรหนังสือที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันมาใช้ให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ทางสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยกำลังดำเนินการสร้างหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งคาดว่าจะได้เริ่มใช้ร่วมกันในอีกไม่ช้า

2.2 การเตรียมการสอนและวิธีสอน พบว่า ครูภาษาไทยมีการใช้หรือปฏิบัติและ/หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการสอนและวิธีสอนในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ทั้งนี้ ครูภาษาไทยจะมีปัญหาในเรื่องของการสอนให้มีความสัมพันธ์กันระหว่าง หลักภาษา วรรณคดี ไทยและการใช้ภาษา อันเนื่องมาจากปัญหาในข้อ 2.1 ข้างต้น คือ หลักสูตรไม่ชัดเจน เพราะฉะนั้นแต่ละโรงเรียนจึงยังคงต้องสร้างหลักสูตรของตนเองและปรับใช้ตามความสามารถของผู้เรียนก่อน รวมไปถึงปัญหาในด้านระยะเวลาในการจัดเตรียมการสอน ทั้งนี้ เพราะครูผู้สอนน้อยละ 66.7 มีคาบสอนถึง 20 คาบขึ้นไป และทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (เกรด 1) จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เกรด 12) ถึงร้อยละ 83.4 จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอนค่อนข้างน้อย

2.3 การใช้สื่อการเรียนสอน พบว่า ครูภาษาไทยมีการใช้ หรือ ปฏิบัติ และ/หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 กล่าวคือ ครูภาษาไทยจะทำการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง มีการใช้สื่อที่หลากหลาย และจะใช้สื่อที่เห็นว่ามีคุณค่าต่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งพยายามใช้สื่อที่เหมาะสมทันสมัยทันเหตุการณ์ และสามารถปรับเข้ากับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ในด้านปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ งบประมาณที่จำกัดในการจัดซื้อที่ทางโรงเรียนต้องจัดสรรให้กับสายวิชาอื่น ๆ ด้วย แต่ก็มิได้เป็นปัญหาใหญ่เพราะครูภาษาไทยพยายามใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด หรือหากสื่อใดที่ครู

เห็นว่ามีความจำเป็นก็มักจะได้รับการพิจารณาจากทางโรงเรียน หากแต่สื่อที่ยังคงขาดอยู่จะเป็นสื่อประเภทเทคโนโลยี เช่น วิดีทัศน์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ โทรทัศน์ ฯลฯ

2.4 การวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูภาษาไทยใช้ ปฏิบัติ และ/หรือมีปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 กล่าวคือ ครูภาษาไทยมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น การทดสอบก่อนและหลังเรียน การพูดหน้าชั้น การสังเกตพฤติกรรม การตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัด หรือการทดสอบย่อยเป็นระยะ ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ก่อนการสร้างเครื่องมือในการทดสอบ ครูจะทำการศึกษาคู่มือ และเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลก่อน ทั้งนี้เพื่อให้การวัดผลมีความเชื่อมั่นและวัดได้อย่างตรงวัตถุประสงค์มากที่สุด และในการวัดผลและประเมินผลของครูภาษาไทยนั้นจะเป็นการวัดเพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน การสอนของผู้สอน ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน และเพื่อทราบพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนด้วย ในส่วนของปัญหาในการวัดผลและประเมินผล คือ การไม่ค่อยได้มาตรฐานของข้อสอบ การออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาเท่าที่ควร

3. การสังเกตการสอน

จากการที่ผู้ศึกษาได้ทำการสังเกตการสอนของครูภาษาไทยของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อต้องการทราบถึงการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อประกอบการสอน และการวัดผลประเมินผล หรือขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติในการเรียนการสอน โดยการกำหนดรายการวิธีสอนเพื่อการสังเกตการสอนได้ 13 รายการกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติจำนวน 5 คน คนละ 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ผู้ศึกษาเป็นผู้ทำการสังเกตเอง ส่วนครั้งที่ 2 เป็นการสังเกตโดยครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งสรุปผลการสังเกตได้ ดังนี้

รายการวิธีสอนโดยรวมของครูภาษาไทย จำนวน 13 รายการวิธีสอน พบว่า ครูปฏิบัติสอดคล้องกับรายการในแบบสังเกตการสอนร้อยละ 75.38 ของรายการวิธีสอน ส่วนรายละเอียดของการปฏิบัติ คือ

รายการที่ปฏิบัติมาก หรือปฏิบัติเฉลี่ยร้อยละ 100 มี 2 รายการ คือ ครูทำการสอนโดยการทบทวนเนื้อหาและความรู้เดิมเพื่อโยงเข้าสู่การเรียนรู้และเนื้อหาใหม่ และครูมีการวัดผลและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ในตอนท้ายคาบเรียน ส่วนรายการที่ปฏิบัติรองลงมาหรือคิดเป็นร้อยละ 80.00 คือ ครูมีการจัดทำแผนการสอนได้เป็นอย่างดี เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน คอยสร้างความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ ให้การช่วยเหลือ

นักเรียนอย่างทั่วถึง ส่วนรายการที่ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 60.00 คือการแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบก่อนการเรียน การจัดกิจกรรมโดยเน้นความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศที่น่าสนใจ และการควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนของครู

จากการสังเกตเพิ่มเติม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการเรียนการสอนคือ ความแตกต่างและความสามารถทางภาษาอันเนื่องมาจากพื้นฐานทางครอบครัว เชื้อชาติ และสัญชาติของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ครูจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์

4. การสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่หลายประเด็น ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติมิได้ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง และปัจจุบันนี้ ไม่มีหลักสูตรวิชาภาษาไทยที่ชัดเจน เพราะฉะนั้น แต่ละโรงเรียนจึงต้องปรับปรุงใช้ และพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนเอง ซึ่งในบางครั้งอาจมีการนำหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการมาปรับใช้บ้างตามความเหมาะสม แต่ในขณะนี้ทางสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยกำลังดำเนินการสร้างหลักสูตรขึ้น ทั้งนี้ คาดว่าคงจะได้นำมาใช้ร่วมกันในไม่ช้า

2. ด้านคุณภาพของครูผู้สอน คุณภาพของครูผู้สอนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติเน้นการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษหรือเยอรมัน จึงต้องเลือกสรรครูที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นครูส่วนใหญ่จึงมิได้เรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก แต่ก็มิได้ก่อให้เกิดปัญหาในการสอนแต่อย่างใด

3. ด้านการจัดสรรงบประมาณ ทางโรงเรียนมีงบประมาณค่อนข้างจำกัด เพราะฉะนั้นจึงต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่สายวิชาโดยพิจารณาจากความจำเป็น และ จำนวนชั่วโมง ซึ่งจำนวนชั่วโมงเรียนของวิชาภาษาไทยมีน้อย จึงมีงบประมาณให้น้อย แต่หากสายวิชามีความจำเป็นก็สามารถทำเรื่องเสนอทางโรงเรียนซึ่งมักไม่มีปัญหาในการอนุมัติ

4. ด้านการจัดการนิเทศ เนื่องจากผู้บริหารมีภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติมากไม่ว่าจะเป็นงานบริหาร งานวิชาการ งานสอน หรืองานอื่น ๆ จึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการนิเทศได้อย่างทั่วถึง แต่อาศัยการนิเทศด้วยการสอบถามจากครูผู้สอนบ้าง เพื่อนร่วมงานบ้าง หรือจากนักเรียนบ้าง

5. ด้านการจัดการฝึกอบรม ทางโรงเรียนให้การสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วมการอบรมประชุม หรือสัมมนา โดยเฉพาะในด้านเทคนิควิธีการสอนภาษาไทย

6. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ ถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนดี โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

7. ด้านสื่อการเรียนการสอน ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูเท่าใดนักแต่ครูสามารถปรับใช้สื่อการสอนเท่าที่มีให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดได้

นอกจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารแล้ว ผู้ศึกษายังได้ทำการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร ครูภาษาไทยทำการสอนโดยเน้นที่การเขียนรู้จากสิ่งแวดล้อม และมุ่งเน้นที่การสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
2. ด้านการใช้หนังสือเรียน หนังสือเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนจะเป็นหนังสือที่ครูผู้สอนเลือกสรรตามความเหมาะสม วย และความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกันของผู้เรียน
3. ด้านการเตรียมการสอน ครูภาษาไทยจะมีการเตรียมการสอนอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนการสอน ปัญหาสำคัญในด้านการเตรียมการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ในการสอน และหน้าที่อื่นค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้น จึงทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนไม่มากเท่าที่ควร
4. ด้านการดำเนินการสอน ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการสอน คือ ความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถ และพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนที่ต่างกันมากอันเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติ หรือ ชาวไทยต่างสัญชาติ
5. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูภาษาไทยมีปัญหาในเรื่องสื่อการเรียนการสอนอยู่บ้าง คือ มีสื่อไม่ค่อยเพียงพอ แต่ก็ได้พยายามใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูภาษาไทยจะเน้นการวัดผลและประเมินผลแบบรายบุคคล คือ เน้นที่ศักยภาพและพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนและมีปัญหาบางประการคือ มักมีนักเรียนเข้า - ออกระหว่างเทอม จึงทำให้วัดผลค่อนข้างยากเนื่องจากมีเกณฑ์ในการวัดผลของแต่ละโรงเรียนที่ต่างกัน
7. ด้านงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้สายวิชาค่อนข้างเพียงพอ
8. ด้านการจัดการนิเทศ ครูภาษาไทยต้องการให้มีการนิเทศภายในเพิ่มมากขึ้นเพราะจะได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูภาษาไทยและผู้บริหารด้านวิชาการของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 5 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2540 และจากการศึกษานี้ จะสามารถอภิปรายผลการศึกษาในหลายประเด็น ดังนี้

จากการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูภาษาไทยพบว่า ครูภาษาไทยของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540 เป็นหญิงทั้งหมด และส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 25 ปี ในด้านการศึกษา ครูภาษาไทยทั้งหมดจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป แต่เรียนจบวิชาเอกภาษาไทยเพียง 1 คนเท่านั้น ส่วนใหญ่จะเรียนภาษาไทยเป็นวิชาเลือก อันเนื่องมาจากโรงเรียนนานาชาติต้องการครูที่มีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เพราะจำเป็นต้องสื่อสารกับครูและนักเรียนชาวต่างชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการเลือกสรรครูจะมีการพิจารณาถึงความสามารถในการใช้ภาษาไทย ประกอบกับประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยของครูผู้นั้นด้วย ซึ่งครูส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1 – 5 ปี ครูจะมีภาระงานสอนค่อนข้างมาก กล่าวคือ มีจำนวนคาบที่สอนมากกว่า 20 คาบ คิดเป็นร้อยละ 66.7 นอกจากนั้นยังมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบอีก เช่น งานกิจกรรมนักเรียน งานแนะแนว งานศิลปวัฒนธรรม งานวิชาการ งานบริหาร เป็นต้น นอกจากนั้นครูยังต้องสอนหลายชั้นเรียน ทำให้การเตรียมการสอนไม่ค่อยทันหรือ อาจเกิดความเครียดได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์ทรัพย์ (2523, หน้า 10) ที่ว่า ในบางโรงเรียนครูภาษาไทยจะต้องสอนนักเรียนหลายชั้น ทำให้ครูเกิดความสับสน และทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านหลักสูตรและหนังสือประกอบการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนนานาชาติไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ชัดเจนแน่นอน อันเนื่องมาจาก โรงเรียนนานาชาติแต่ละโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานรับผิดชอบที่ต่างกัน ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นถึงประวัติความเป็นมาของโรงเรียนนานาชาติว่า โรงเรียนนานาชาติเริ่มเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น ความต้องการเผยแผ่ศาสนา การขยายอาณานิคม ความหวงถิ่นลัทธิต่ออิทธิพลของชาติอื่น หรือแม้แต่เป็นธุรกิจทางการศึกษา เพราะฉะนั้น โรงเรียนนานาชาติแต่ละแห่งจึงเป็นเอกเทศต่อกัน โรงเรียนใดจะใช้หลักสูตรอย่างไรก็ได้ และเนื่องจากเป็นโรงเรียนนานาชาติที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยจึงต้องมีการสอนวิชาภาษาไทยให้กับนักเรียน โดยเรียกชื่อกระบวนวิชาว่า ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย (Thai Language and Thai Culture) คือสอน

จากการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสื่อการเรียนที่ใช้ นั้น จะเน้นที่ของจริง สถานการณ์จริง คือครูจะใช้สื่อที่เป็นสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวของผู้เรียน ในขั้นตอนของการสร้างสื่อการเรียนการสอนนั้นจะมีอยู่ 2 ลักษณะคือ ครูสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และอีกลักษณะหนึ่งคือ ครูและนักเรียนสร้างสื่อการเรียนการสอนร่วมกัน เพราะถือว่าเป็นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ เพชรรัตน์ (2535, หน้า 12) คือ ให้มีส่วนร่วมในการเรียนของผู้เรียน จะทำให้อยากเรียน การเรียนจะบรรลุผล ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้แก่ การช่วยทำอุปกรณ์การสอนให้มาอธิบายหน้าชั้น และในส่วนของงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนมีค่อนข้างเพียงพอ โดยจัดซื้อเฉพาะสื่อที่มีความจำเป็นและไม่สามารถผลิตเองได้เท่านั้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลปานกลาง กล่าวคือ เมื่อมีปัญหาด้านความแตกต่างพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียนแล้วย่อมส่งผลถึงการวัดผลด้วย คือ ครูไม่สามารถวัดผลนักเรียนเป็นกลุ่มได้ ต้องมีการวัดผลโดยเน้นที่พัฒนาการเป็นรายบุคคล ความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ เพชรรัตน์ (2535, หน้า 13) ที่ว่านักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันย่อมประสบผลสำเร็จแตกต่างกันครูควรสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนประสบผลสำเร็จตามควรแก่ความสามารถของตนเอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในการดูแลและให้การช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านงบประมาณ โดยผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูภาษาไทย พบว่า ไม่มีปัญหาในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อสนับสนุนทางการเรียนการสอนแล้ว ย่อมได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการนิเทศการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องการให้มีการนิเทศภายในเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะครูเห็นว่าจะนำผลที่ได้จากการนิเทศไปพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2516) ที่ว่า ปัญหาการสอนภาษาไทยนั้นส่วนหนึ่งอยู่ที่การได้รับความสนใจจากศึกษานิเทศก์น้อย โดยเฉพาะในด้านการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดทำเอกสารประกอบการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดหาหนังสือต่าง ๆ

วิชาที่วัดด้วยภาษาไทยและความเป็นไทยให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เพราะภาษาไทยกับวัฒนธรรมไทยไม่ควรแยกออกจากกัน ดังคำกล่าวของ วิชาศรี จ้อยสูงเนิน (2537, บทนำ) ที่ว่า “นักเรียนที่มีความสนใจในสังคมวัฒนธรรมไทย มีแนวโน้มที่จะเรียนภาษาไทยได้ดี และได้เสนอแนะว่า การเรียนรู้ภาษานั้น ไม่สามารถแยกออกจากวัฒนธรรมได้ นักเรียนจะเรียนรู้ภาษาได้ราบรื่นมากหากครูแทรกความรู้ด้านวัฒนธรรมเข้าไปในการเรียนการสอนภาษาด้วย เพื่อนักเรียนจะสามารถเข้าใจถึง ประเพณี ค่านิยมต่าง ๆ ความคิด ความเป็นอยู่ของสังคมไทย เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นไทย “ จากปัญหาเรื่องความแตกต่างดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนนานาชาติไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจน คงเป็นการขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน ในการจัดหลักสูตรของตนเองให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งการใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนที่ครูพยายามคัดสรรจากแหล่งวิชาการและหนังสือที่หลากหลายมาเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยเน้นที่กระบวนการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ดังที่ ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร นิยมธรรม (2519, หน้า 52) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเตรียมการสอนและวิธีการสอน พบว่า ครูมีการเตรียมการสอนอย่างเต็มที่อันเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่จะทำการสอนนักเรียนแทบทุกชั้น อีกทั้งนักเรียนมีความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางภาษาเป็นอันมาก เพราะฉะนั้น หากเตรียมการสอนไม่พร้อมอาจทำให้ครูและนักเรียนเรียนโดยขาดวัตถุประสงค์ในการเรียนได้ ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการเตรียมการสอน เพราะนอกจากจะเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับตนเองแล้ว อบรม สันภิบาล และ กุลชลี องค์กรศิริพร (2524, หน้า 84) ยังชี้ให้เห็นถึงการเตรียมการสอนที่ดีอีกว่า การเตรียมการสอนจะก่อให้เกิดความงอกงามในอาชีพครูในการประสานงาน ปรัชญาหรือเตรียมงานร่วมกันระหว่างครูผู้สอนหรือการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมคิดค้นความรู้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาทดลองปรับปรุงใช้ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของครู และเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไป ในส่วนของปัญหาในการสอนที่เกิดขึ้น ได้แก่ นักเรียนมีประสบการณ์และพื้นฐานทางภาษาที่แตกต่างกันมาก ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนมาจากสภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน เพราะฉะนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นที่การส่งเสริมพัฒนาการเป็นรายบุคคล ดังที่ วิไลรัตน์ เพชรรัตน์ (2535, หน้า 12) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงในการสอนว่า ครูควรคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ไม่สอนตามใจครูหรือสอนตามเนื้อหาบทเรียนในหลักสูตรเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนด้วยว่าสามารถเรียนได้ หรือไม่บรรลุนิติภาวะเพียงพอที่จะรับความรู้ในระดับนั้นเพียงใด และต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัยด้วย

ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าในครั้งต่อไปโดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปปรับใช้ในสภาพการจัดการเรียนการสอน

1.1 โรงเรียนนานาชาติควรมีหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อความเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนหากมีการย้ายสถาบัน และเพื่อเป็นการสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนของครูที่จะดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เพราะจากการศึกษานี้ทำให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่ที่ทำการสอนมิได้เรียนจบทางด้านภาษาไทยมาโดยตรง จึงสร้างความลำบากให้ครูพอสมควร

1.2 ควรมีการจัดการนิเทศภายในให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นความต้องการของครูที่จะพัฒนาการสอนของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

1.3 ทางโรงเรียนควรมีการจัดการฝึกอบรม หรือ ส่งครูเข้าร่วมการฝึกอบรม ประชุม หรือสัมมนา ให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นอีก

1.4 จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย (ฉบับร่าง) ที่ผู้เกี่ยวข้องได้จัดสร้างขึ้นแล้วนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า หากได้มีการนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในโรงเรียนนานาชาติทั่วประเทศแล้ว จะเป็นการดีต่อระบบการศึกษานานาชาติ เนื่องจากการกำหนดหลักสูตรที่ปรากฏนั้นมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นนักเรียนไทย เพราะเป็นการเน้นที่ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างชัดเจน อนึ่ง นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ยังจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สอนในการวางแผนทางและเป้าหมายทางการศึกษาที่มีความเป็นเอกภาพอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเฉพาะด้าน ด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ด้านหลักสูตร การนิเทศ การสอน การเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่ลึกและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาถึงอุปสรรค หรือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่เป็นชาวต่างชาติ หรือชาวไทยต่างสัญชาติ

2.3 ควรทำการศึกษา หรือ การสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ที่ต้องการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยศึกษาจากความสามารถและความแตกต่างในแต่ละด้านของผู้เรียน

2.4 การทำการศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างจริงจัง โดยอาจใช้วิธีการทางการวิจัยเพื่อศึกษาเป็น 3 ระยะคือ ก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และหลังการใช้หลักสูตรที่มีการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ ข้อมูลจากการศึกษาจะเป็นการประเมินผลว่ามีความครอบคลุม และมีปัญหาอย่างไร เพื่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตรดังกล่าว จะได้นำมาปรับปรุงให้เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดต่อไป